

Espanya no podrà vetar Escòcia a la UE

Potser Espanya ha canviat d'opinió per la seva dependència creixent de les compres de deute públic per part del BCE, que el 2016 van suposar el 50% de totes les noves emissions de deute

L 1 d'abril *El País* va entrevistar el ministre d'Exteriors Alfonso Dastis. Preguntat si Espanya vetaria l'accés d'una Escòcia independent a la UE, va dir que "d'entrada, no la bloquejarem". La resposta ha passat massa desapercebuda a casa nostra, però representa un canvi total respecte a la posició de l'ex-ministre García-Margallo: per por del rebot a Catalunya, aquest sempre amenaçava de vetar Escòcia eternament a la UE. L'endemà d'aquell article, els diaris escocesos titulaven "gran impuls a la independència d'Escòcia, Espanya ja no la vetarà a la UE". Què ha forçat aquest canvi?

El 29 de març, Theresa May va activar el *Brexit* a Westminster i el dia abans el Parlament d'Escòcia va instar Nicola Sturgeon, primera ministra, a negociar un segon referèndum d'independència. Un 53% dels diputats (SNP i Verds) hi van votar a favor, el mateix percentatge que representen Junts pel Sí i la CUP a Catalunya.

Els *tories* no volen començar a parlar de referèndum fins a haver tancat les negociacions del *Brexit*; el Govern escocès, en canvi, el vol celebrar abans que no es tanquin. El moment serà important: molts escocesos europeistes que van votar *no* a la independència d'Escòcia el 2014 per por de ser expulsats de la UE ara hi podrien votar a favor, atès que va ser el vot massiu dels anglesos pel *Brexit* que els en va expulsar.

A Escòcia el *Brexit* va perdre de 24 punts (38%-62%) mentre que a Anglaterra va guanyar de 8 punts (54%-46%). La sensació d'estafa dels escocesos de la *tercera via* és molt viva: Londres ha incomplert les promeses de devolució de sobira-

nia fiscal fetes abans del referèndum, no vol que Escòcia tingui una relació especial amb la UE i viola el clar mandat democràtic escocès anti-*Brexit*. Fa un any, Nicola Sturgeon va ser rebuda a Brussel·les per les més altes autoritats comunitàries. Va explicar que el *Brexit* a Escòcia guanyà en tots els districtes electorals, fins i tot als barris d'Edimburg que el 2014 més van votar contra la independència.

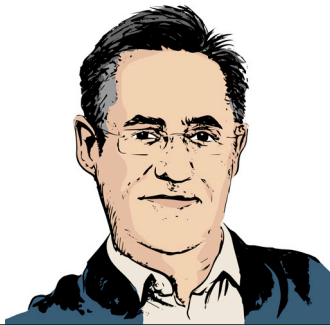
Una Escòcia independent seria reconeguda ràpidament a la UE —li farien un *fast track* ('carril ràpid') d'accés des de dins, tal com va dir Elmar Brok el 6 d'abril, eurodiputat de referència de la CDU— i podria debilitar Londres en la recta final de la negociació del *Brexit*. Una Escòcia independent il·lustraria molt gràficament el preu polític a pagar pel vot anglès tan massiu contra la UE, atès que Londres té una po-

sició de força per sortir ben parada de la negociació del *Brexit* (dèficit comercial anual de GB amb la UE de 100.000 M€, inversions financeres europees a la City de Londres de 500.000 M€, lideratge en termes de seguretat...). Per això Londres no vol obrir el front escocès fins que no tanqui el *Brexit*.

The Economist va dir el 27 de març que el segon referèndum escocès "és tan legítim com el del *Brexit*", avisant Theresa May que, si Escòcia el convoca unilateralment per l'oposició de Londres, els *tories* podrien perdre la batalla de la legitimitat democràtica: la líder dels conservadors britànics al Parlament escocès, Ruth Davidson, ha dit que "si el Govern escocès convoca un segon referèndum haurem de sortir al carrer i guanyar-lo com el 2014; si ens hi oposem, regalarem l'hegemonia a l'SNP".

Els astres tornen a alinear-se favorablement amb Catalunya: si Escòcia vota sense pactar amb Londres, guanya el *sí* i la conviden a romandre a la UE, es crearà el precedent més temut pel Govern espanyol.

A mesura que augmenten les compres del BCE de deute públic espanyol (un 50% del total el 2016) Espanya té més difícil el vet a la UE a una Escòcia independent, encara que sigui via RUI. Aquesta dependència creixent d'Espanya explica el canvi de posició espanyola? Algú els ha suggerit des de Frankfurt una empenta als escocesos per debilitar May? Tampoc no calia ser un profeta: *The Economist* ja va avançar el novembre de 2012 que "una Espanya més i més dependent del BCE no podria vetar ningú".

RAMON TREMOSA